

ՄԱՐՏԻ 8-Ը՝ ԿԱՆԱՆՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ



Սիրելի Մայրեր, Դուստրեր ու Քույրեր շնորհավոր ձեր տոնը: Գարունն ու Կինը նույնն են, երկուսն էլ բնության անփոխարինելի հրաշալիքն են, ում եզակի շնորհն է արարել ու ծնունդ, կյանք տալ, սեր ու նվիրում, գեղեցկություն ու հույս տալ եւ դա անվարձահատույց ու անվերադարձ: Արդ, երկա՛ր, շատ ու շատ ծիգ ու երկա՛ր ապրեք՝ ձեր աստվածային լույսով մութ ու մոլոր ծամփաներ լուսավորելով... իսկ մենք այդ լույսով ու գորովով, հմայքով ու գեղեցկությամբ սքանչանալու, ջերմանալու անսպառ օր, ամիս ու տարիներ ունենանք:

Թանկ ու անգիններ, մեր ցանկությունն է, որ ապրեք մշտապես սիրվելու, գնահատվելու եւ արժեւորվելու զգացողությամբ, հեռու հոգսերից ու վայրկյան անգամ ձեր ժպիտը խամրեցնող խնդիրներից՝ անձնուրաց մոր, հոգատար տատիկի, սիրասուն քրոջ ու արժանավայել դստեր՝ մնայուն ու բացառիկ ձեր առաքելությամբ:

ՄԱՅՐԱ

Օրե՛ր, ամիսնե՛ր, տարիներ շարունակ Մայրս պահում է տունդարձիս ճամփան, երբ ժպտերես եմ շենին երեսուն, Ջահելանում է ասես իմ Մայրը.
- Այս իմ կամուրջն էլ, անցանք,- ասում է,- Փա՛ռքդ շատ, Աստված, Իսկ երբ հոգնած ու տխուր եմ գալիս, Աչքերիս մեջ է նայում, իմ Մայրը, Խոր հոգոց հանում ու նեղսրտում է, Ապա տխուր մի կողմ քաշվում,

Դնդնում է թախծոտ մի երգ, Եվ ծգնում է ինձնից պահել Այտերին իջնող ջինջ արցունքները, Հետո նորից ինձ մոտենում, Շոյում է գլուխս քնքշորեն, Ու ասում, ինչպես պաղատում եմ գութ. «Աղջի՛կս, խղճա մազերս գոնե»:
ԱՆԱԴՅԻՑ ԲՈՍԱՆԱՅԱՆ (1949-2017)
Վրաստանի եւ Հայաստանի գրողների միության անդամ

ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՄԱՐՏԻ 8-ԻՆ «ՄԱՏՈՎ ՑՈՒՅՑ ՏԱԼՈՒ...»

... Ու հետո ինչ, որ Մարտի 8-ն է: Հերթական օրերի մեան, նա, Թբիլիսիի օդանավակայանից կայարան գնացող N37 ավտոբուսի առավոտյան առաջին, բայց արդեն 31 տարվա նույն ուղեւորն է, ով ամիսախտ իջնելու է նույն կանգառում՝ Կոստավա 46/50...

Երկար էի մտածում, թե Մարտի 8-ին ում ընտրելի նյութիս հերոս: Հիմա այլ դարաշրջան է ու ընթերցողին դժվար թե զարմացնես աշխատող կնոջ կենսագրությամբ: Բայց դե հայտնի խոսք է՝ ով փնտրում, նա գտնում է, այդ թվում՝ ես: Իմ հերոսն ու 31 տարվա ուղեւորը շատ կանացի, գեղեցիկ, կոկիկ ու բարեսէս Ռոզա (Վարսենիկ) Կողոշյանն է, ով հունվարի 17-ին ճեշք իր 81-րդ տարեդարձը: Տիկին Ռոզան աշխատում է որպես մատնահարդար... այսօր էլ: Այո, այո, մի՛ գարմացեք, արդեն քառասուն տարի աշխատում է իր սիրած մասնագիտությամբ՝ հին ու նոր մեթոդները միախառնած, ներկա ու անցյալ եռանդից ոչինչ չպակասեցրած: Նույն ժամին եւ հիմնականում առավոտյան 8:30 նա արդեն Կոստավա 46/50 հասցեում գտնվող իր գողտրիկ Գեղեցկության արահում է, իսկ աշխատանքից հետո, երբեմն, երկու եւ ավելի տրանսպորտ է փոխում իր հետ տարիք առնող հաճախորդի տուն հասնելու համար:

Պատկառանքով արձանագրեմ. տիկին Ռոզան իր համագիստը վայելում է տարին միայն երեք անգամ՝ հունվարի 1-ին, Ջատիկի տոնին եւ Մարիամոբային: Երբ հանգստյան չորրորդ օրվա «բացահայտման» ակնկալիքով, խոսեցի իրենց տուն՝ Թամար Պապիաշվիլու 9 (Նախկինում՝ Մեյլանսկի 4) տանող բավական բարձր դիքի ու հանկարծ վրա հասած ձյան մասին, ասաց. «...գործը՝ գործ է, անձրեւն ու ձյունը բացակայելու առիթ չեն: Կա անձրեւանոց եւ կան ա՛յ, այս զուգագույլայաները: Հին, բայց անդավաճան մեթոդ է, բավական է հագնել կոշիկի վրա ու չես սայթաքի...»:

Ռոզա Կողոշյանը 1938 թվականի ծնունդ է: Թբիլիսցի է: Ավարտել է Մետեխիի մոտակայքի նախկին թիվ 27 օրիորդաց դպրոցը: Հայրը կամավոր էր պատերազմում: Երկու ոտքից զրկվել էր ու 1946-ին տուն դարձել: Տան կերակրողը մայրն էր: Երկու քույր էին: Երբ լրացավ ավագ դստեր՝ Ռոզայի, 17 տարեկանը, ամուսնացրին: Կարոտով ու սիրով է հիշում կյանքից վաղաժամ հեռացած իր ամուսնուն:

- Ուսուսի տված կառուցեցինք այս տունը,- պատմում է նա՝ նայելով իր երկհարկ տանը: - Ամուսինս հիանալի փայտագործ էր, իր գործի վարպետը: Մեր երեք զավակների՛ն՝ երկու որդիներին ու դստերը՝ ուսման տվեցինք, զուգահեռ սովորեցրինք նաեւ արհեստ, որ շատ կարելու է յուրաքանչյուրի կյանքում:

Ի դեպ, հենց ամուսինն էր, ով «ստիպեց» աշխատել կնոջը, հազվադեպ երեսույթ՝ այդ ժամանակաշրջանում:

- Այդ տարիներին Լենինի (այժմ՝ Ազատության) հրապարակում շատ հայտնի «Գիգիենա» քառահարկ գեղեցկության արահն էր: «Գիգիենան» մեկն էր եզակիներից: Հիմա տեղի-անտեղի սնկի նման աճել են: Իր առանձին ծառայություններն ունեն, 400 աշխատող, այդ թվում՝ մայրս: Սկզբում աշխատեցի որպես զգեստապահ, հետո՝ հավաքարար եւ, ի վերջո, անցա իմ մասնագիտությանը: Տնօրենը աշալուրջ էր իմ աշխատանքին: Երեւի հավանել էր աշխատելաճն, պարտաճանաչությունս, նվիրվածությունս եւ իր իսկ նախաձեռնությամբ հանձնարարեց տեղի մավադույն մասնագետներից մեկին՝ սովորեցնել ինձ մատնահարդարություն: Հետո արդեն հաջողությամբ հանձնած պետական քննությունս էր, աշխատանքը Վերայի թաղամա-

սում, Սաքարթվելո հյուրանոցում եւ, վերջապես, Կոստավայի փողոցի իմ երկրորդ օջախում:

Պատմական ու շատերին հայտնի՝ հնի կոլորիտն իր մեջ առնող այս անկյունում, հինգ հոգով են աշխատում: Հին կազմ է: Ամենաերիտասարդը 55 տարեկան է, հետո՝ 60, 72, 74 եւ ամենաավագը՝ տիկին Ռոզան՝ 81: Ընկերուհիների «Գեղեցկության արահը», որի բաժնետերերն են, փակ օր չունի եւ բաց է առավոտյան գրեթե 8-ից մինչեւ ուշ երեկո: Նոր ու ժամանակակից կահավորմամբ չի առանձնանում, բայց աշխատանքն այստեղ մշտապես եռում է:

- Քանի՞ հաճախորդ եք այսօր ընդունել,- հարցնում են տիկին Ռոզային:

- Այսօր քիչ էին, աղջիկ ջան, երեքը,- պատասխանում է,- սովորաբար 5-6 հոգի են գալիս:

Ամեն մի հաճախորդ ամենաքիչը մեկ ժամ է պահանջում: Ամեն ինչ մանրակրկիտ ու հետևողական է արվում: Եվ կապ չունի, թե որքան ժամանակ կպահանջվի: Կարելու է լինի որակով ու անվճար՝ հիգիենայի բոլոր կանոնների պահպանմամբ: Իսկ թե ինչպես է ծանոթանում իր մասնագիտության մեջ պահանջվող նորարարություններին, նույնպես բարդ չէ կռահել՝ համապատասխան խաճուխները շրջելով: Գործիքներն էլ սրում է էլի հին ծանոթի արհեստանոցում:

- Առաջ պապն էր, Աստված հոգին լուսավորի, հետո հայրը, հիմա՛՝ որդին, հրեաներ են, քաղաքում առաջինն են,- նշում է տիկին Ռոզան:

Նրա ամենավագ հաճախորդը 90-ամյա Բավականն է, իսկ ամենաերիտասարդը՝ 22 տարեկան Գիորգին: Շատերը հաճախորդներից վաղուց ողջ չեն, փոխարենն ընդունում է նրանց զավակներին ու թոռներին: Մեր հանրությանը հայտնի շատ անվանի մարդկանց անձնական մատնահարդարն է եղել տիկին Ռոզան, ում հետ կապը տարիների ընթացքում վերածվել է նաեւ բարեկամության: Երբ խնդրեցի թվել մի քանիսին, չմերժեց: Դեռ մի բան էլ պատմեց, թե որքան հյուրընկալ ու ջերմ էին բոլորը, այդ թվում՝ ճարտարապետ եւ քանդակագործ Ջուրաբ Օերեթելին եւ իր ընտանիքը (նախքան Մոսկվա տեղափոխվելը), քաղաքական գործիչներ Ժոլուկ Շարտավայի, Վախթանգ Ռչելուլիշվիլու ընտանիքները, դերասանուհի Լեյլա Աբաշիձեն (ճրիճիման), Դավիթ Միրջխուլավան (Էներգետիկայի նախկին նախարար) եւ այլք...:

- Վրացիները գնահատող ազգ են: Իսկ դա մարդկային հարաբերությունների թերես ամենակարելու օղակն է: Բարեկամանալ գիտեմ՝ առանց դիրք ու աստիճան տարբերակելու: Ու հետո շատ ուշադիր են, ջերմ: Համեմայնդեպս, հին սերունդը... Առ այսօր մի հաճախորդ ունեմ, սրտաբան է Թբիլիսիի հիվանդանոցներից մեկում ու նաեւ իմ «անձնական» բժիշկը: Ես միայն նրան եմ վստահում, նա միայն ինձ՝ Իրար օգնում ենք՝ ամեն մեկը սեփական մասնագիտությունից ելնելով:

Տարիներ առաջ տիկին Ռոզան վիրահատեց աչքը: Թե եւ դա որեւէ կերպ չանդրադարձավ աշխատանքի վրա: Ասում է, որ ամենակարելուրը երկարակեցության ու գործունակության մեջ ճիշտ կերակրացանկն է ու ամբուլատորիլն չընդունելը: Ժամանակակից աշխարհում դա դժվար



է, բայց՝ անհրաժեշտ:
- Հին ժամանակների ի՞նչն էր լավը,- հարցնում են տիկին Ռոզային:

- Հարգանքը, պատախանսությունն ու մարդասիրությունը, աղջիկս: Նախկինում մարդիկ ուրիշ էին,- անկեղծանում է նա,-

փոխադարձ հարգանք կար ու դրանից բխող պատշաճ մոտեցում: Մենք երեք ամիսը մեկ քննություն էինք հանձնում, գնում ստուգման: Հիմա ով ինչ ուզում անում է, ու՛ եկամուտն առաջնային դարձնում, բացառելով մարդկային շատ արժեքներ:

- Իսկ թե կենցաղը նկատի ունես,- շարունակեց նա,- ուրեմն՝ լվացքը...

Ժամանակակիցս ժպտացի, բայց դե զգացի, թե որքան լավ տանտիկին է տիկին Ռոզան... Աշխատանքն ու տան հոգսը համատեղելով, նա փաստորեն այդ տունն էր շեմացրել, երեք զավակի մայր, 9 թոռան եւ 14 ծոռան տեր դարձել:

- Կնոջ աշխատանքը պարտադիր պայման չէ,- մեր գրույցի ավարտին ասաց տիկին Ռոզան,- իհարկե ցանկալի, բայց ոչ այնքանով պարտադիր, որ ընտանիքի քայքայման պատճառ դառնա: Աշխատանքը պետք է բխի ընտանեկան իրավիճակից: Միշտ պետք է հիշել, որ կնոջ առաջնային առաքելությունն ընտանիքն է՝ լավ տանտիկին, հոգատար մայր ու սիրելի կին:

Իսկ հարցիս, թե ինչպիսին պետք է լինի աշխատող կինը, տիկին Ռոզան վստահ պատասխանեց.

- Մատով ցույց տալու...

Տաք-տաք գրուցում էինք, թեւ տեղ-տեղ ամաչում էի, որ շատ ավելի երիտասարդս երբեմն հոգնում են աշխատանքից ու վաղ առավոտյան արթնանալուց: Մանավանդ, երբ ասաց, որ ոչ էլ պատրաստվում է հրաժարվել աշխատանքից. «Ո՞նց չգնամ, անհարմար է չէ՞, մարդիկ սպասում են, հուսախաբ հո չե՞մ անի»:

Տիկին Ռոզան, նրա նմանները ապացույցն են կնոջ կատարելության: Պատերազմ, արիավիրք ու սոցիալական տատանումներ, կորուստ ու արցունք անցած ու վերապրած կին, մայր, թեւ անկոտրուն ոգի ու օրինակելի մարդ, քնքույշ, միաժամանակ բացառիկ ուժեղ:

Շնորհավոր ձեր տոնը սիրելի կանայք եւ, իհարկե, «մատով ցույց տալու» տիկին Ռոզա... ամեն ինչ ունեք, միակը, որ ցանկանում են, այն երանելի իրականացումն է, որի մասին խոսեցինք նյութից դուրս ու, որը երկար տարիներ պահում ու փայփայում եք Ձեր սրտում...

ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍԱՆԱՅԱՆ

ՌԻԹ ՓԱՍՏ ՄԱՐՏԻ 8-Ի ՄԱՍԻՆ

Դեռեւս Հին Հռոմում գոյություն ուներ տոն, որը նվիրված էր կանանց: «Ազատ ծնված կանանց տոն» անվանումով տոնին նվերներ էին հանձնվում միայն ամուսնացած կամ բարձր դիրք ունեցող կանանց, իսկ օրինակ՝ տան իգական սեռի ծառայողներին այդ օրը տրվում էր հանգստանալու հնարավորություն: Տոնի հիմքը դրվեց, երբ 1857թ. մարտի 8-ին Նյու Յորքի տեքստիլագործները երթով անցան քաղաքի փողոցներով՝ բողոքելով ցածր աշխատավարձերից եւ աշխատանքի ոչ բարենպաստ պայմաններից:

Կանանց իրավունքների համար պայ-

քարի օրը Եվրոպայում առաջին անգամ նշվել է 1911թ. Մարտի 19-ին: Ապա երեք տարի անց՝ որոշում է կայացվել այն նշել մարտի 8-ին: Մարտի 8-ը օրինական կարգավիճակ ձեռք բերեց, երբ սոցիալ-դեմոկրատները կառավարություն ձեւավորելու հնարավորություն ստացան:

1910 թ.-ին, Կոպենհագենում, Կանանց միջազգային համաժողովի ժամանակ, Կլարա Ցետկինն առաջարկել է Կանանց միջազգային օրը նշել մարտի 8-ին՝ ի հիշատակ նյույորքյան իրադարձության, նշել

որպես կանանց պրոլետարական դասակարգի ծննդյան օր:

Մարտի 8-ը պաշտոնապես նշվում է նաեւ Չինաստանում եւ մի շարք Աֆրիկյան երկրներում:

Ռուսաստանում այդ օրը նշվում է 1913թ.-ից: Խորհրդային Միությունում մարտի 8-ը համարվել է ոչ աշխատանքային 1965 թ.-ից:

Առաջին անգամ կանանց միջազգային օրը նշվել է 1911թ.-ին Ավստրիայում, Գերմանիայում, Դանիայում եւ Շվեյցարիայում:

1977թ.-ին Միավորված ազգերի կազմակերպությունը մարտի 8-ը հռչակեց Կանանց միջազգային տոն:

Անկախության հռչակումից հետո՝ թե՛ Վրաստանում եւ թե՛ Հայաստանում այն պետական տոնացույցից հանվեց: Փոխարենը Վրաստանում մարտի 3-ը հռչակվեց Մայրության օր, իսկ Հայաստանում ապրիլի 7-ը՝ Մայրության ու գեղեցկության օր: Այնուհետեւ, 2001 թվականին թե՛ Վրաստանում եւ թե՛ Հայաստանում տոների եւ հիշատակի օրերի մասին նոր օրենքի համաձայն, մարտի 8-ը կրկին վերականգնվեց պետական տոնացույցում:

ՀԵՏԱՔՐԵՐ Է...

ՏՂԱՄԱՐԴՈՒՆ ՎՍՏԱԶՈՒԹՅՈՒՆ ՆԵՐԵՆՉՈՂ ՄՈՒՄԱՆ

Այն, որ կինը արտակարգ դեր ու նշանակություն ունի տղամարդու կյանքում, պատմականորեն հաստատված ու վավերացված փաստ է: Հաճախ տղամարդու վրա այդ ազդեցությունը վերջինիս մղում է սխրանքի, արտակարգ հայտնագործությունների... Երբեմն էլ՝ դարձնում փոքրոգի, անկամ, ամեն ինչի հետ համակերպվող ու զիջող:

Ո՛րն է այն նշանագիծը, որտեղ նկատվում է կնոջ դրական կամ բացասական ազդեցությունը:



Կնոջ աջակցությունը մեծ դեր է խաղում հաջողակ տղամարդու կյանքում: Միայն սիրող կինն է ի զորու վստահություն ներշնչել սիրելի տղամարդուն: Իսկ դրա փոխարեն կինը պետք է իր ընտրյալի ուշադրությանն ու հոգատարությանն արժանանա: Ասում են՝ տղամարդը որքան շատ է ծախսում սիրելի կնոջ համար, այնքան ինքն ավելի հաջողակ է: Իսկ կինն էլ, իրեն հերթին, չպետք է մոռանա, որ ինքը մուսա է, որը ոչ թե պահանջում է, այլ՝ ոգեշնչում, ոչ թե սպասում է, այլ՝ շնորհում, ամեն ինչ ընդունում է ու ընկալում: Նա պետք է համբերատար լինի, հավատարիմ ու անսահման վստահի իր ասպետի ու իմաստունությանը:

ԱՀԱԶԱՆԳ

ԶԳՈՒՇԱՑԵՔ ԱՂԻՑ



Այն մասին, որ աղի չափից ավելի օգտագործումը օրգանիզմի համար վրանգավոր է, շատ է գրվել ու ասվել: Հաճախ կարելի է լսել, որ հողերում աղեր են կուտակվել, ցավեր են պարձառում եւ այլն: Կյանկանայի իմանալ, աղերի օգտագործման չարաշահումը միայն հողապատկեր է առաջացնում, թե կան այլ, առավել վրանգավոր հետեւանքներ: Մ.Կարապետյան

Մառնետուխ

Իրոք, աղի շահարկումը կարող է շատ ավելի վտանգավոր հետեւանքների հանգեցնել: Կերակրի աղի մատվածքները մարդու օրգանիզմում նպաստում են իմունային պաշտպանությանը, սակայն գերազանցողիկ դեպքում կարող են մաշկի բորբոքային հիվանդությունների սրընթաց զարգացում հարուցել: Ինչպես նշում են գիտնականները, ալերգիկ ռեակցիաները նկատելիորեն նվազում են այն բանից հետո, երբ T-բջջերը դադարում են ենթարկվել մատրիումի քլորիդի ներգործությանը:

Ժուլմեն T-բջջերի վրա՝ դրանց հարկադրելով արտադրելու մեծ քանակով IL-4 եւ IL-13 սպիտակուցներ: Այդ միացությունները, որպես կանոն, կարելի է դեր են խաղում օրգանիզմի ձեռքբերովի իմունային պատասխանում, սակայն գերազանցողիկ դեպքում կարող են մաշկի բորբոքային հիվանդությունների սրընթաց զարգացում հարուցել:

Ինչպես նշում են գիտնականները, ալերգիկ ռեակցիաները նկատելիորեն նվազում են այն բանից հետո, երբ T-բջջերը դադարում են ենթարկվել մատրիումի քլորիդի ներգործությանը:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԼԱՎ ՔՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հրաժարվեք հեռուստացույցից՝ հոգուտ ընթերցանության: Քնելուց առաջ հեռուստացույց կամ որևէ ֆիլմ դիտելը ամենավատ բանն է, որ կարող է իրեն թույլ տալ անքնությունից տառապող մարդը:

Քնելուց առաջ ոչ մի դեպքում չի կարելի թրիլերներ, մարտաֆիլմեր, սարսափ ֆիլմեր կամ ֆանտաստիկ ֆիլմեր դիտել: Սեւ ցուցակում են նաեւ արտասովոր մեղադրանքները եւ ռոմանտիկ կինոկատակերգությունները: Դրանք չնայած չեն վախեցնում, բայց պակաս չեն բորբոքում երեւակայությունը, քան սարսափ ֆիլմերը: Եթե ցանկանում եք թուլանալ, գիրք կարդացեք: Նախընտրելի են խաղաղ բովանդակությամբ գրքերը:

ԳԱՐՈՒՆԸ ԵՎ ՔՐՈՆԻԿԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նորից զարում է, ու կրկին բնությունը զարթոնք է ապրում, սակայն դրա հետ գլուխ են բարձրացնում հիվանդությունները, սրվում են գրեթե բոլոր քրոնիկ հիվանդությունները: Եվ դրա պատճառները հասկանալի են ու պարզ. ձմռանն օրգանիզմը թուլանում է, մրգերն ու բանջարեղենն այդ ժամանակ կորցնում են վիտամիններն ու էներգետիկ արժեքը, ի լրումն՝ լավ ինքնազգացողությանը խանգարում են մթնոլորտային ճնշման կտրուկ տատանումներն ու արեգակնային ռադիացիոն ֆոնը: Հետեւաբար, առողջությունը հատկապես խոցելի է տարվա այս սեզոնին:

Կան հիվանդություններ, որոնք զարմանային ջերմության հետ խորանում են: Շատ կարելի է այդ հիվանդությունների ժամանակին բուժումը, որպեսզի ցանկալի արդյունք ստացվի ու քրոնիկ հիվանդությունների սրացումներին զուգորդող ախտանշանները նվազագույնի հասնեն:

Սիւսայն հիմն հիվանդությունները, որոնք ամենից հաճախ են սրացումներ ունենում զարմանք:

1. **խոց**. գրեթե 100-տոկոսանոց հավանականությամբ խոցը սրացումներ է ունենում զարմանք՝ ապրիլին: Ինչո՞վ է դա բացատրվում:

Սինչ օրս բժիշկները չեն կարողացել պատճառը պարզել: Ախտանշաններն են՝ «քաղցած ցավը», գիշերային ցավերը, սրտխառնոցը, աղիքների կանոնավոր դատարկման խանգարումն ու բերանից եկող վատ հոտը:

Վտանգավոր են հատկապես խոցի բարդությունները՝ ստամոքս-աղիքային արյունահոսությունը, խոցի թափածակումը, որի դեպքում արդեն անհետաձգելի վիրաբուժական միջամտություն է պահանջվում: Բայց բարեհաջող անցկացրած սրացումն էլ՝ հերթական սպին է թողնում ստամոքսի կամ աղիքների խոցի հատվածում, որն այլևս նորմալ չի կարող գործել:

Քաջ իմանալով, որ հիվանդության սրացումներ են լինում նաեւ աշնանը, պետք է կանխարգելիչ միջոցառումներ, բուժում սկսել մինչ այդ սեզոնը: Բանն այն է, որ գաստրիտի նման խոցն էլ բակտերիալ ծագում ունի: Ու դրանից խուսափելու նպատակով պետք է կոփել իմունիտետը:

2. **Հոգեկան հիվանդություններ**. զարմանք դեպքերի վախճարումների ու նյարդային վիճակների հաճախացում է նկատվում: Պատճառը, ինչպես բժիշկներն են նկատել, լուսային ռեժիմի հետեւանքով կենսաբանական ժամացույցի խափա-

նումներն են: Պետք է զգուշանալ, եթե մարդն անհասկանալի տկարություն է զգում ու դժվարությամբ է ինքն իրեն ստիպում անել ինչ-որ բան՝ դժգոհելով իրենից ու մտերիմ-



ներից ու չի ցանկանում դիմել որեւիցե մեկի օգնությանը: Նրան ասես իշխում են հոռետեսական մտքերը, եթե մանավանդ ապագային են վերաբերում: Բժիշկները խորհուրդ են տալիս ապրիլին մեկ ժամ սովորականից շուտ պառկել քնելու, շատ զբոսնել, մարզվել ու մաքուր օդ շնչել:

3. **Մրսածություն**. փոփոխական եղանակը, թուլացած իմունիտետն ու անգամ ոչ երկար շփումը հիվանդի հետ փողոցում, տրանսպորտում, վտանգավոր են. բոլոր նախադրյալները կան, որ ինֆեկցիոն ու բրոնխա-թոքային հիվանդություններ զարգանան: Սեզոնային մրսածություններին բոլորն են ենթակա: Հատկապես զարմանք են սրվում ցիստիտներն ու հայմոռիտները: Սակայն ճիշտ սնունդն ու վիտամինները կօգնեն հաղթահարելու վիրուսներն ու՝ ամրապնդելու իմունիտետը:

4. **Ալերգիա**. ամենազարմանային հիվանդությունն է: Ծաղկափոշու նկատմամբ օրգանիզմի արձագանքը գիտական բժշկության մեջ կոչվում է պոլլինոզ, իսկ խոսակցականում՝ խոտատենդ: Կարծիք կա, որ մոտ 100 բույսեր կարող են ալերգածին լինել: Խոտատենդի նկատմամբ հակում ունեն այն մարդիկ, որոնց հարազատները նույնպես այս կամ ալերգիայից են տառապում: Ու այդ անցանկալի ժառանգությունն արտահայտվում է, որպես կանոն, 7-8 տարեկանից սկսած: Այս հիվանդությունը դժվարբուժելի է համարվում: Բժիշկները խորհուրդ են տալիս տնից հնարավորինս քիչ դուրս գալ արեւոտ ու քամոտ եղանակին, լուսամուտներին խոնավ սավաններ կախել ու ցանցեր, եւ դրանք հաճախակի թարմացնել, որ ծաղկափոշին ներս չթափանցի:

5. **Մաշկային հիվանդություններ**. դրանց սրացումն ազդարարում է, որ զարումը եկել է: Ապրիլյան ակնհայտ գոհ են դառնում ոչ միայն դեռահասները, այլեւ 20-40 տարեկան կանայք: Բանն այն է, որ, սեզոնային վերականգնումների պատճառով, ճարպագեղձերն այլևս չեն կարողանում «գլուխ հանել» իրենց գործառնություններից: Բացի այդ, զարման ակտիվացում են մաշկի վրա բացասական ներգործություն ունեցող միկրոօրգանիզմները: Ակտիվացում են տիգերը, որոնք բնակվում են սենյակային փոշու մեջ ու բարձի բմբուլներում: Դրանք վտանգավոր չեն, եթե օրգանիզմի պաշտպանությունն արթուն է: Հակառակ դեպքում՝ մաշկի վրա մանր պոկեր են առաջանում ու բորբոքային օջախներ, իսկ աչքերում՝ կոնյուկտիվիտ:

Դրա դեմ մասնագետները վիտամիններ են առաջարկում: - Մածուն կամ կեֆիր. կաթնաթթվային մթերքներ, կաղամբ. (գերադասելի է թթուն), խաղող, բանան կամ ադամաթուզ. սինգապուրցի գիտնականները բանանի պտղամսում հայտնաբերել են նյութեր, որոնք բարձրացնում են աշխատունակությունը եւ՝ ուժեղացնում հիշողությունը:

ԾԱՂԿԱՔԱՂ ԿԱՆԱՆԵՑ ՄԱՍԻՆ

Խարխուլ մակույկով հանձնվիր ծովին, քան թե հավատա կնոջ երդումին:

ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱԳԱԿՅԱՆ

Մաթեմատիկական տրամաբանությունն ուսումնասիրում են մեկ տարի, իսկ կանացի տրամաբանությունը՝ ամբողջ կյանքի ընթացքում:

ԻԼԻԱ ՎԵԿՈՒՄ

Կանայք երբեք այնքան ուժեղ չեն լինում, որքան, երբ ի ցույց են դնում իրենց թուլությունը:

ԻՎԱՆ ԲՈՒՆԻՆ

Կինը սուրբ է, սիրելի կինը՝ կրկնակի սուրբ:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԴՅՈՒՄԱՆ

Եթե կինը չի հանձնվում, նա հաղթում է, իսկ հանձնվելու դեպքում՝ իր օրենքներն է թելադրում հաղթողին:

ԿԱՐԵԼ ԶԱՊԵԿ

Չէի ասի, որ կանայք զուրկ են բնավորությունից, ուղղակի նրանք ամեն օր մոր բնավորություն ունեն:

ՀԵՆՐԻԽ ԴԱՅՆԵ

Կանայք ստեղծված են սիրվելու, այլ ոչ թե՝ հասկացվելու:

համար:

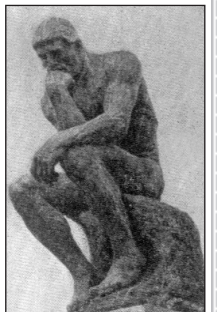
ՕՍԿԱՐ ՈՒՅԼԴ

Տղամարդկանց բոլոր խոհերը միասին վերցրած՝ չարժեն կնոջ գեթ մի հույզը:

ՎՈԼՏԵՐ

Եթե կանայք գոյություն չունենային, աշխարհի բոլոր փողերն անիմաստ կլինեին:

ԱՐԻՍՏՈՏԵԼ ՕՆԱՍԻՍ



ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԱՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՆԻԿՈՒ ՓԱՇԻՆՅԱՆ. «ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԵՐ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ԴՈՆՈՐ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է»

(Արհիվան՝ 1-ին էջում)

Հայաստանի իշխանություններն իրենց ուշադրության կենտրոնում են պահում եվրոպական արժեքները, եւ եվրամիությունը դա բարձր է գնահատում: Այդ մասին հայտարարեց եվրոպական խորհրդի նախագահ Դոնալդ Տուսկը՝ Հայաստանի վարչապետի հետ համատեղ մամուլի ասուլիսում: Նրա խոսքով, ինքը հիանում է Նիկոլ Փաշինյանի՝ երկրին ժողովրդավարություն եւ տնտեսական զարգացում բերելու վճռականությամբ, որից բոլորը կշահեն:

Հանդիպմանը եվրոպական հանձնաժողովի փոխնախագահ, ԵՄ արտաքին հարաբերությունների եւ անվտանգության քաղաքականության հարցերով բարձր ներկայացուցիչ Ֆեդերիկա Մոգերինին կարելու էր Հայաստանի հետ համագործակցության խորացումը:

Իր հերթին, Նիկոլ Փաշինյանն ընդգծեց, որ եվրոպական միությունը Հայաստանի վստահելի գործընկերն է, եւ Հայաստանում տեղի ունեցած քաղաքական փոփոխություններն է՛լ ավելի սերտաց-

րին արժեքային ընդհանրություններ ունեցող Հայաստանի եւ եվրամիության կապերը:

Զրուցակիցները քննարկեցին Հայաստան-ԵՄ Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրին, վիզաների ազատականացման գործընթացին, Հայաստանի կառավարության նախաձեռնած բարեփոխումներին ԵՄ աջակցությամբ եւ երկկողմ գործակցության օրակարգին վերաբերող հարցեր:

Նիկոլ Փաշինյանը եւ Ֆեդերիկա Մոգերինին մտքեր փոխանակեցին տարածաշրջանային հարցերի շուրջ, անդրադարձան Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման գործընթացին:

Եվրահանձնաժողովի նախագահ Ժան-Կլոդ Յունկերի ու եվրոպական միության հարեւանության քաղաքականության եւ ընդլայնման բանակցությունների հարցերով հանձնակատար Յոհաննես Հանի հետ Հայաստանի վարչապետի հանդիպման ավարտին հաջորդած համատեղ ասուլիսին՝ Ժան-Կլոդ Յունկերը նշեց, որ Հայաստանի ու եվրամիության միջեւ վի-

զաների ազատականացման տեխնիկական պայմաններն արդեն բավարարված են, եւ հիմա ժամանակն է՝ ԵՄ անդամ բոլոր պետությունների հետ համագործակցել այս հարցի շուրջ:

Անդրադառնալով Հայաստան-Եվրամիություն գործընկերությանը, Նիկոլ Փաշինյանը շատ արդյունավետ համարեց իր այցի ընթացքում կայացած քննարկումները՝ գործընկերության ներկայիս վիճակի, մասնավորապես, անցյալ տարվա զարմանը Հայաստանում տեղի ունեցած անշրջելի ժողովրդավարական վերափոխումների համատեքստում: «Ես մեկ անգամ եւս ընդգծեցի Հայաստանի նոր իշխանությունների հանձնառությունը՝ օրենքի գերակայությունն ամրապնդելու, ժողովրդավարությունը խթանելու, կոռուպցիան արմատախիլ անելու, ինչպես նաեւ՝ արհեստական մոնոպոլիաների, տնտեսական հովանավորության ու օլիգարխիայի դեմ պայքարի առումով՝ ապահովելու համար հիմնարար իրավունքների լիարժեք եւ ազատ իրականացումը Հայաստանում», - հայտարարեց Հայաստանի վարչապետը:

ՄՇԱԿՎՈՒՄ Է ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋՆԱՅԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՍԱՐՄԱՆՈՂ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ

Հայաստանի նախագահ Արմեն Սարգսյանը հանդիպում ունեցավ Համաշխարհային բանկի Հայաստանի գրասենյակի տնօրեն Սիլվի Բոստրոֆիին:

Հանդիպմանը անդրադարձ կատարվեց Հայաստանի եւ Համաշխարհային բանկի փոխգործակցության օրակարգի մի շարք հարցերի:

Ընդգծելով Համաշխարհային բանկի հետ արդյունավետ փոխգործակցությունը՝ Արմեն Սարգսյանը նշեց, որ միջազգային ֆինանսական կառույցների՝ ՀԲ-ի հետ աշխատանքը շատ կարելու է մեր երկրի համար: Նրա խոս-

քով՝ տնտեսական աճը, կայուն եւ արագ զարգացումը երկրում աղբատությունը հաղթահարելու հիմնական գործիքներն են: Համաշխարհային բանկի հետ իրականացվող համատեղ ծրագրերը պետք է միտված լինեն առկա խնդիրների լուծմանը այդ գործիքների միջոցով:

Իր հերթին, Սիլվի Բոստրոֆը նշեց, որ պատրաստվում է Հայաստանի հետ առաջի-

կա չորս տարվա համագործակցության ծրագրի շրջանակում արժանապատիվ աշխատանքներ իրականացնել: Այն խարսխված է լինելու երեք հիմնասյուների վրա՝ արտահանման խթանում ու մրցունակություն, մարդկային կապիտալի զարգացում եւ բնապահպանություն ու ռեսուրսների կառավարում:



ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՅՈՒՍՏՆԵՐԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ Է ՊԱՅԱՆՋՆԵՐԻՆ

Հայաստանի միջազգային պահուստների փոփոխության գնահատման եւ վերլուծության համար կարելու է ուսումնասիրել ավելի երկար ժամանակահատված եւ զերծ մնալ ամիսների ընթացքում տեղի ունեցած կարճաժամկետ սեզոնային տատանումների վերլուծությունից:

վճարված շուրջ 200 մլն ԱՄՆ դոլարը:

Հայաստանի կենտրոնական բանկի այլ գործառնությունների շնորհիվ (արտարժույթի առջ, միջազգային պահուստների կառավարումից ստացված եկամուտ եւ այլն) միջազգային պահուստները չեն նվազել այդ չափով:

Ֆինանսական շուկաներում ձեւավորված միտումների եւ ակնկալվող զար-

գացումների ներքո Հայաստանի կենտրոնական բանկը շարունակել է նվազագույն ռիսկերով Հայաստանի միջազգային պահուստների կառավարման իր որդեգրած ռազմավարությունը, որն ուղղված է միջազգային պահուստների ապահովության, իրացվելիության ու արդյունավետ կառավարման ապահովմանը:



Մետրոպոլիտենը տարեկան տեղափոխում է ավելի քան 15 մլն. ուղեւոր: Այն տրանսպորտային միջոց լինելուց բացի, ունի նաեւ ռազմավարական նշանակություն: Երեւան քաղաքի վերագետնայ տրանսպորտի երթուղիներից մեկն է մետրոպոլիտենը եւ պատահարների առումով՝ ամենահուսալին:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՏՐՈՊՈԼԻՏԵՆԸ՝ 38 ՏԱՐԵԿԱՆ

Երեւան քաղաքի խորհրդանիշներից մեկը՝ «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն»-ը, 38 տարեկան է:

1962-1964 թվականներին մշակված Երեւանի նոր հատակագծի համաձայն՝ մետրոպոլիտենի միջոցով ազգաբնակչության տրանսպորտային ապաստարկումն ամենաարդյունավետ էր դիտվում եւ համապատասխանում էր Երեւանի զարգացման հեռանկարին:

Ի պատիվ Հայաստանի եւ Երեւանի այն ժամանակվա իշխանությունների 1971 թվականին ստացվեց ստորագետնայ տրանսպորտային շինարարության բուլվարությունը,

ապա 1977 թվականին նաեւ համաձայնություն տրվեց, որ այն վերափոխվի մետրոպոլիտենի շինարարության:

Մետրոպոլիտենը տեղի է ունեցել 1981 թվականի մարտի 7-ին: Հանդիսավոր այդ օրը շահագործման է հանձնվել 5 կայարան՝ «Բարեկամություն», «Մարշալ Բաղդամյան», «Երիտասարդական», «Հանրապետության հրապարակ», «Սասունցի Դավիթ», իսկ հետագայում արդեն՝ 1983 թվականին «Գոր-

ծարանային», 1984 թվականին՝ «Շենգավիթ», 1986 թվականին՝ «Գարեգին Նժդեհի հրապարակ», 1989 թվականին՝ «Ձորավար Անդրանիկ» եւ 1997 թվականին՝ «Չարբախ» կայարանները:

«Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտենը» ներկայումս ունի ավելի քան 12,1 կմ ընդհանուր շահագործվող երկարության գիծ, 10 կայարան, շահագործվում է 30 վագոն, 24 շարժասանդուղք, 8 քաղաքային ենթակայան եւ այլն:

ՀԱՐԳԱՆԵՐ ՏՈՒՐԸ՝ ԱՆԵՍՏԱՆԻ ՄԱՆԹԱՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՇԱՍԱԿԻՆ

Հայ մեծ բարերար թիֆլիսցի Ալեքսանդր Մանթաշյանցի ծննդյան օրը՝ մարտի 3-ին, Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահ Արսեն Դազարյանի գլխավորությամբ, գործարարները ծաղիկներ դրեցին Մանթաշյանցի արձանին:



Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահությամբ ու առաջարկությամբ՝ Հայաստանի կառավարությունը Մանթաշյանցի ծննդյան օրը ճանաչել է որպես Գործարարի օր: Այն 2017 թվականից ավանդաբար նշվում է կադրավում է հիշատակի պատկերով:

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԶԱՐԻ ՆՍՏԱՎԱՅԵՐՈՒՄ

Մարտի 4-ին Հայաստանի նախագահ Արմեն Սարգսյանը հանդիպումներ ունեցավ Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներ Լեւոն Նազարյանի, Ալեն Սիմոնյանի, Վահե Էնֆիաջյանի հետ: Հանդիպումներին զրույակիցները մարքեր փոխանակեցին խորհրդարանական կառավարման համակարգի պայմաններում Ազգային ժողովի աշխատանքներին, օրակարգին ու միջազգային հարթակներում նրա գործունեությանը վերաբերող հարցերի շուրջ: Կարեւորվեց օրենսդիր մարմնի եւ իշխանության մյուս թերթի ներդաշնակ փոխգործակցությունը: Արմեն Սարգսյանը պատրաստակամություն հայտնեց Սահմանադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում համագործակցելու խորհրդարանի հետ եւ օժանդակելու նրա գործունեությանը:

ԶԻՆՏԱՐԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՒՍԱԾՈՒՄՆԵՐԸ ԿԵՐԱՐԻՆԱԿԵՆ ՎԱՅՐԵԼ ԳՈՒՄԱՐԸ

Զինծառայություն չանցած եւ մինչեւ 2019-ի մարտի 1-ը 27 տարին լրացած անչինք կարող են սահմանված կարգով վճարում կատարել եւ, քրեական հետապնդումից ազատվելով, վերադառնալ Հայաստան: Հայաստանի ազգային ժողովը մարտի 6-ի նիստում երկրորդ ընթերցմամբ եւ ամբողջությամբ ընդունեց «Լուսավոր Հայաստան» խմբակցության «Սահմանված կարգի խախտմամբ պարտադիր զինվորական ծառայություն չանցած քաղաքացիների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին նախագիծը, որով առաջարկվում էր երկարաժամկետ օրենքի ժամկետը: Նախքան նախագծի ընդունումը օրենքով սահմանված կարգով վճարում կարող էին անել եւ Հայաստան վերադառնալ մինչ 2017-ի դեկտեմբերի 1-ը 27 տարին լրացած զինծառայություն չանցած անչինք:

ՄԵԶՈՑԱՐԱՊԵՏՆԵՐ՝ ՆԵՐՎԱՍՏ ՎԱՅՐԵՆ ՍԱՐԳՅԱՆԻ ՏԵՆԵՔՆԱՆ 60-ԱՄՅԱԿԻՆ

Մարտի 5-ին լրացավ Հայաստանի ազգային հերոս, Արցախի հերոս, Հայաստանի պաշտպանության նախկին նախարար, Հայաստանի նախկին վարչապետ, սպարապետ Վազգեն Սարգսյանի ծննդյան 60-ամյակը: Այդ առթիվ Երեւանում եւ Սյրեփանակերտում անցկացվեցին հանդիսավոր միջոցառումներ: Երեւանում անցկացված միջոցառմանը մասնակցեցին եւ ելույթ ունեցան Հայաստանի նախագահ Արմեն Սարգսյանը, Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը: Սյրեփանակերտում անցկացված միջոցառմանը ներկա էին Հայաստանի երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսյանը, Արցախի Հանրապետության երկրորդ նախագահ Արկադի Դուկասյանը, Հայ Առաքելական Եկեղեցու Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյանը, պաշտպանության նախարար Կարեն Աբրահամյանը, Վազգեն Սարգսյանի հարազատներն ու զինակից ընկերները, պաշտոնատար այլ անչինք:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

UUFS

10.03.2019. Արտաքսման կիրակի
Մեծ Պափքի երկրորդ կիրակին կոչվում է նաեւ՝ Արտաքսման: Օրվա խորհրդի եւ անվան մասին Աստվածաշունչ մատուցանի Ծննդոց Գրքում գրված է. «...Եվ արտաքսեց նրան Աստված Եդեմի պարտեզից, որպէսզի մշակի հողը, որից եւ ստեղծվել էր»: (Ծննդ. 3:23):

16.03.2019. Սուրբ Կյուրեղ Երուսաղեմի
Հայրապետի, Կյուրեղ եպիսկոպոսի եւ
ժողատակութեան օր

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱՔՍՈՒ ՎԱՐՈՐԴՆԵՐԻՆ

ԱԿՏՈՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ՎԵՐԱՆԵՐԿԵԼՈՒ
ԵՆ ՄՊԻՏԱԿ ԳՈՒՅՆՈՎ

Տաքսու վարորդները, որոնք պարտավոր են ավտոմեքենան վերաներկել սպիտակ գույնով, Սպասարկման գործակալությունում կարողացան ամվճար փոխել գրանցման վկայականը:



ՆԳԻ-ի տեղեկությամբ ընթացիկ տարվա մարտի 2-ից, քաղաքացիները, որոնք ունեն տաքսիի լիցենզիա եւ նոր կանոնակարգի համաձայն, փոխելու ավտոմեքենայի գույնը, ներքին գործերի նախարարության Սպասարկման գործակալությունում կկարողանան անվճար նորացմեզ գրանցման վկայականը:

Նրանց տեղեկությանը՝ զրանցման վկայականը փոխելու համար, քաղաքացին, ավտոմեքենայի գույնը փոխելուց հետո, Սպասարկման գործակալություն պետք է ներկայացնի. սեփականությունում առկա տրանսպորտային միջոցը, անձը հաստատողը փաստաթուղթ, տաքսիի լիցենզիա:

Վրաստանում շահագործվող տաքսիները ստիպված կլինեն տեխգնում անցնել տարվա ընթացքում երկու անգամ: Փոփոխությունը մտցվել է տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննության անցկացման մասին օրինագծում:

Տաքսիները պարբերաբար տեխզնուում կանցնեն մեքենայի արտադրման տարեթվից մեկ տարի անց, այնուհետև՝ յուրաքանչյուր հաջորդ տեխզնուումը տեղի կունենա 6 ամիսը մեկ անգամ:

Լրացուցիչ տեղեկություն
հնարավոր է ստանալ Սպա-
սարկման գործակալության
թեժ գծով - 2 41 91 91 հեռա-
խոսահամարով:

ԱՎԱՆԴՈՒՅԹ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ ՆՇՎԵՅՉ ՀԱՐԻՍԱՅԻ ՓԱՌԱՏՈՆՈՎ

Մեծ Պաիքի նախորդող օրը՝ մարտի 3-ին նշվող Բուն Բարեկենդանը, Վիրահայոց թեմի գործող եկեղեցիներում նշանավորվեց Սուրբ եւ Ամնահ Պատարագով:

Թբիլիսիի Սուրբ Գեորգ առաջնորդանիստ եկեղեցում Սբ. պատարագը մատուցվեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Վազգեն եպիսկոպոս Սիրգախանյանի հանդիսապետությամբ:

Բուն Բարեկեցականին էր նվիրված նաեւ ավանդական հարիսալի փառատոնը, որը, Վիրահայոց թեմի առաջնորդարանի աջակցութեամբ, կազմակերպել էր Վրաստանի հայ կանանց «Շուշանիկ» միութիւնը:

Թբիլիսահայ համայնքում գեղեցիկ այս փառատոնը անց է կացվում 2012 թվականից անընդմեջ, տարեցտարի ընդարձակվելով՝ այն վերածվել է ժողովրդական տոնախանդի:

Իրենց պատրաստած հարիսայով էին ներկայացել Վրաստանում Հայաստանի դեսպանությունը, «Մայիսբար» ռեստորանը, «Հալարտուն» կենտրոնի «Սուրբ Մով-

սես Խորենացի» նախակրթարանը, մեկօրյա դպրոցների սաները, «Սուրբ Ներսես Շնորհալի» երգչախումբը, «Տաքոն» պարային համույթը, դիոլի եւ դոլդոլի խմբերը, թեմի երիտասարդական բաժինը, «Շուշանիկ» միության անդամները, բազում կամավորներ:

Միջոցառմանը Վիրահայոց թեմի առաջնորդը շնորհավորեց տիկնանց՝ Վրաստանում նշվող Մայրության օրվա կապակցությամբ, Վրաստանում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռուբեն Սաղոյանին՝ Դիվանագետի օրվա առիթմով:

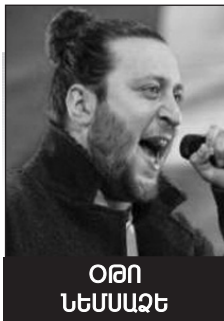
Բուն Բարեկեցության տոնակատարությանը ներկա էին նաև Իսանիի մունիցիպալիտետի վարչության նախագահ Կախա Լաբուշիձեն, փոխնախագահ Գիորգի Ռչե-



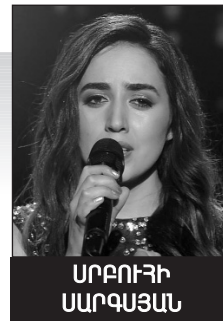
ուլիշվիլին, Թբիլիսիի սակրեբուլո-
յի «Վրացական երազանք» խմբա-
կցության ազգային փոքրամասնու-
թյունների հետ հարցերի խորհրդատու
Ռիտա Խիդիրբեգաշվիլին, Լյուբե-
րական եկեղեցու ներկայացուցիչ-
ներ, Պ.Արամյանի անվան պետա-
կան հայկական դրամատիկական
թատրոնի գեղարվեստական ղեկա-
վար Արմեն Բայանդուրյանը, Վրաս-
տանի հայերի միության նախագահ
Հենրիխ Մուրադյանը, բազմաթիվ
հյուրեր եւ հավաքածույաներ:

«ԵՎՐԱՏԵՍԻԼ - 2019»

ՕԹՈՆԵՄԱԶԵՆ ԵՎ ՍՐԲՈՒԿԸ ԿՐԱՍՏԱՆՆ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ
ԿՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵՆ ԵՐԳԻ ՓԱՌԱՏՈՆՈՒՄ



թա Գողոաձեն: Սակայն մարտի 4-ին Վրաստանի «Առաջին ալիք» հեռուստաընկերությունը անցկացրեց «Վրաստանի աստղ» երաժշտական շոու, որի հաղթողին էլ վերապահվելու էր փառատոնին Վրաստա-



Ռոման Գիրոզաձեի «Միշտ առաջ գնա» երգով:
Ինչ վերաբերում է Հայաստանի ներկայացուցչին,
ապա երկիրը կներկայացնի 23-ամյա Սրբուկը (Սրբու-
հի Սարգսյան):

[illegible]

tv u 2 f u n

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ. 1.Կաշվից պատրաստված գրանյուլ:

8.Եթովպիական միապետի տիտղոս: 11.Թանկար-
ժեք քար: 12.Նահանգ ԱՄՆ-ում: 13.Գալլերի խումբ:
15.Ռուս երգահան: 17.Անկյունների չափման միա-
վոր: 19.Թունավոր օձ: 21.Գետ հարավ-արևելյան
Ասիայում: 23.Թիֆլիսում նախկինում հրատարակ-
վող հայկական օրաթերթ: 26.Վիրք: 28.Ֆրանսիա-
ցի գրող: 30.Վրացի ֆուտբոլիստ ... Սիմոնալ-
31.Թելի ուսագլխից մինչև արմունկը: 33.Ռուս
բնագետ, սելեցիայի տեսության հիմնադիրներից:
34.Մեծ քարածայռ: 36.Հրացանի ծայրին ազուց-
վող, խոցող սառը զենք: 39.Խոսքի մաս: 41.Հար-
վածային երաժշտական գործիք: 43.Ֆրանսիացի
դրամատուրգ: 44.Փակցվում է պատերին՝ ազիտա-
ցիոն կամ գովազդային նպատակներով: 47.Կրա-
կաղինացկուն կավի տեսակ: 49.Մոմակալ, ճրա-
գավակ: 50.Գրիգոր Տեր-Հովհաննիսյան: 51.Վրա-
ցի սուլունիստ: 52.Դեկորատիվ շան տեսակ:

ՈՒՂԱՆՑԱՆՔ. 1.Անգիջում պայքար, դիմադրություն: 2.Լավագույն, ընտրովի զորամաս: 3.Ծխելու արելելյան հարմարանք: 4.Հարգաթերթիկ: 5.Քի-

միական տարր, թեթև եւ փափուկ մետաղ: 6.Ամե-
րիկացի նշանավոր հոգեբան: 7.Վրաց թագուհի:
9.Ընտանի անասուններ պահելու շենք: 10.Եկե-
ղեցուց անջատված կրոնական համայնք: 14.Կայծ-
քարով հրացանի մաս: 16.Ռուս տիեզերագնաց
օդաչու: 18.Ազատ կյանք վարող կին Յին Յունաս-
տանում: 20.Անգլիացի փիլիսոփա-իդեալիստ:
22.Հասարակածային համաստեղություն: 24.Բան-
ջարանոցային բույս: 25.Վրաստանում գործող
ապահովագրական ընկերություն: 27.Աշխատա-
վորական կոլեկտիվ: 29.Փայտիկներով նվագվող
թմբուկի տեսակ: 32.Իտալացի օպերային երգիչ:
35.Պահակակետում հսկող զինվոր: 37.Հռոմի պա-
պի նստավայրը: 38.Հնդիկ մտածող, միստիկ եւ
պոետ: 40.Ֆրանսիացի դրամատուրգ, «Ֆրանսիա-
կան ողբերգության հայր»: 41.Պետության կողմից
տրվող նպաստ: 42.Թմրանյութի տեսակ: 45.Զրա-
հատարան թրթուրավոր ռազմական մեքենա: 46.Զոր-
բեր կառավարող հրամանատարական մարմին:
48.Կոծող կենդանի:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱԹԱԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ.

17. Մանգան: 20. Կա: 22. Թայֆուն: 24. Տոբակո: 28. Արամո: 29. Արթուն: 31. Նան: 32. Լուռ: 35. Մարգ: 36. Ան:
37. Նունե: 39. Թո: 41. Գետ: 42. Սալաթ: 45. Ջրալի: 46. Եթե: 47. Ին: 48. Վառնա: 49. Անելիք: 52. Պեր: 53. Բա-
տատ: 56. Ավետ: 57. Եվ: 58. Ասպար: 59. Ակակի: 60. Ներքան:

ՈՒՊՂԱՆԱՅԱՅ. 2.Ամերիկա: 3.Արեմի: 4.Մարքս: 5.Յատն: 6.Սոֆյա: 7.Նարդոս: 8.Խառատ: 11.Լորտու: 14.Ում: 18.Աստանա: 19.Գաբրն: 21.Այրում: 23.Նարգիլե: 25.Ոմանք: 26.Կալուգա: 27.Տաքիձե: 30.Նանսեն: 33.Ունելի: 34.Ռետին: 38.Վարարել: 40.Ոջիլ: 43.Աբաբել: 44.Թինաթին: 48.Վեկ: 49.Ատ: 50.Ետ: 51.Իոսեք: 52.Պարկ: 54.Ավագ: 55.Չարն:

**Խմբագիր՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ**

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աթոնցի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge
E-mail: vrastan.press@gmail.com

**Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն**

"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445